

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na doma stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. — Na naročbe brez izdodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice.

Iz učiteljskih krogov.

(Dopis.)

Z veseljem pozdravljamo Te, ljubi «Gorenjec», kot sofrudnika na polju narodnega probujenja. A kdo bi bil pričakoval, da bode Tvoje rojstvo toli razburilo duhove od gotove strani. Nič jim ni bilo všeč: jednemu je bil papir preveč fin, drugemu tisk preslab, tretjemu ni bilo všeč, da se bodeš potozal za učiteljstvo; pri vseh pa se je pokazala izredna bojaželjnost. Ko bi bil Ti, «Gorenjec», v svoji prvi številki objavil kak ostrejši članek, takoj bi bili križem sveta vpili, da kališ mir; ker si pa mirno stopil v svet, pišejo v svojih listih, da jih hočeš «farbat», da ne pokažeš krempeljv i. t. d. Vsak pošteno misleč človek mora priznati, da tem ljudem ni za drugo, kakor za «kšeft», kajti kar se ne tiska pod njihovo streho, je brezversko, torej že v naprej prokletó. To je dandanašnji te vste ljudem prva in zadnja verska resnica.

Ker pa na izjavo, «da hočeš braniti slovensko učiteljstvo», nek list ni drugega mogel odgovoriti, izvlekel je iz stare šare že davno obrabljeno frazo o šolskih palačah, ki so s krvavimi žulji zidane.

Vprašamo vas, gospoda: «Ali so davkoplačevalci zidali cerkve zaradi vas duhovnikov?» Ne, zidali so jih, da se v njih opravlja potrebna služba božja.

Ravnotako ne zidajo šol zaradi nas učiteljev, ampak edino zaradi tega, da jih pohajajo otroci, da se v njih učé, česar jim bode v življenju neobhodno potreba.

Navedite nam le en kraj, kjer so sezidali ali vsaj razširili šolo edino zaradi učitelja. Za vsak tak slučaj vam pa lahko navedemo sto slučajev, v katerih se je izdalo tisoče in tisoče za župnišča, ker niso ugajala novodošli duhovnikom. A Bog varuj, da bi vam to očitali.

Duhovnik mora imeti dostojno stanovanje, zato je tudi vi duhovniki ne zahtevajte, da bi učitelj s svojo družino stanoval v kakem podrtém svinjaku. Kar pa zadeva krvave žulje, o tem pa bodite lepo tiho. Šole, a

tudi cerkve, župnišča, kapelanije, mežnarije in celo gospodarska poslopja župnišč in mežnarij vzdržujejo davkoplačevalci, po vašem «krvavi žulji». Ker se pa držite načela, «šola, to je učitelj» tira kmeta v prepad, dovoljeno nam bodi, da rečemo po vašem tudi cerkev, župnišče i. t. d., to je z eno besedo «župnik, oziroma duhovnik».

Oglejmo si sedaj malo bolj natančno oba in število krvavih žuljev, ki jih povzročata vsako leto.

Učitelj:	Duhovnik:
plača povprečno: 1500 K	plača s stolnino 2200 K
vzdržava šole 400 »	vzdržava cerkve 200 »
šolarji porabijo povprečno	» župnišča 200 »
2 kroni, torej 100 šol 200 »	» mežnarije in go-
tedaj za 2100 K	spodarskih poslopij 200 »
krvavih žuljev.	davki 52 »
	svečava 400 »
	vino za maše 48 »
	paramenti in drugo 200 »
	organist 200 »
	cerkovnik 200 »
	skupaj 3900 K
	krvavih žuljev.

Izdatke za šolo računil sem po lastnih izkušnjah, a one za cerkev po cerkvenih računih, katerih sem videl precejšnje število.

Gospoda, oglejte si konečni številki! V drugi rubriki so krvavi žulji skoro še enkrat tako debeli, dasi nisem navedel marsikakih izdatkov, ki so stalna rubrika v cerkvenih računih.

Mi pač priznamo, da zidajo šole davkoplačevalci, med katerimi smo tudi mi, a tudi župnišča in njih gospodarska poslopja zidajo ravno tisti davkoplačevalci. Dočim ima vsak duhovnik prosto stanovanje, bodisi na deželi ali v mestu, je polovica učiteljstva brez stanovanj in bi bila vesela, če bi se le polovica tistih krvavih žuljev, s katerimi se zidajo hlevi in svinjaki pri župniščih, porabila za njihova stanovanja.

Posamezne številke veljajo 8 vinarjev.

In kadar umrje kak župnik, tedaj trobite v svet, da je sezidal cerkev, župnišče i. t. d., kakor da bi bil dotičnik vse to izvedel z lastnim denarjem, ne pa s krvavimi žulji. Da pa ne bodete vpili: »še cerkev hočejo odpraviti,« zatrjujemo slovesno, da pripoznamo, da so izdatki za bogočastje potrebni. Nasprotno pa bodite tudi vi vsaj toliko pošteni, da pripoznate, da je šola ravno tako potrebna. Privoščite ljudstvu to, kar je vam omogočilo, da lahko in dobro živite. **Vampir.**

V Kranju dne 27. prosinca.

Izpremema v ministerstvu. Že zadnjič smo na kratko omenili, da je cesar vsprejel odstop Wittckovega ministerstva in poveril sestavo novega ministerstva našim čitateljem že znanemu dr. pl. Körberju. Finančni minister je dr. pl. Böhm-Bawerk, naučni minister vitez Hartel, pravosodni baron Spens-Booden, poljedelski baron Giovarelli, železniški dr. vitez Wittek, domobranski grof Welsersheimb. Ministra brez portfelja sta Čeh dr. Režek in Poljak dr. Pietak. Glavna naloga novega ministristva je sprava med Čehi in Nemci, s čemur si je že marsikdo glavo zastonj ubijal.

Nov jezikoven zakon. Körber ima baje že pripravljen načrt novega jezikovnega zakona in hoče s tem pridobiti zaupnike z obeh stranij, da si podajo roke v spravo. Jednim obljubuje to, drugim ono. Tudi se govori, da so nekateri odlični možje od obeh stranij že poučeni o tem novem jezikovnem zakonu, da namreč vedó, kako daleč smejo iti s svojimi zahtevami, da jih bo moglo ministerstvo uvaževati. Da se potem doseže vsaj nekaj sporazumljenja, to bo namen spravnih pogajanj. Na to misli vlada takoj sklicati državni zbor ter ga potem precej razpustiti. Jugoslovanski poslanci naj bi delali na to, da da se reši jezikovno vprašanje ob enem za celo Avstrijo, torej tudi za naše dežele.

Za poštarje. Sedaj imamo dražje dopisnice, dražja priporočena pisma i. t. d., tudi poštarji več ne pobirajo dostavnine. Zatrjevalo se je, da se porabijo zvišane pristojbine za nadomestitev dohodkov, ki odpadejo s tem, da se je odpravila na deželi dostavnina in pa za zvišanje plač že itak slabo plačanih poštarjev. A glej, za

poštarje se ni zgodilo ničesar, korist ima le vladni mošnjiček. Poštarji na deželi imajo veliko izgubo, nekateri celo od 600 do 2000 kron. Mnogim je obstanek pri pošti onemogočen. Nova ureditev poštarških plač je sicer določila poštarjem stalne plače. A kakšne so te plače? V prvem razredu je določena plača na 2400 kron, za poštne sluge pa letnih 600 do 800 kron. Mnogo poštarjev je bilo prej mnogo na boljem, kakor sedaj. Umevno je torej, da poštarji gledajo tako uravnavo svojih plač malo po strani. Na Dunaju, v Pragi in v drugih večjih mestih se vrše vsled tega veliki protestni shodi poštarjev.

Na Bolgarskem bi se radi — tako pišejo razni listi — otresli turskega pokroviteljstva ter postali samostojni in neodvisni. Vlada je baje storila že vse potrebne korake. Verjetna ta vest seveda še ni. Vprašanje je dalje tudi, ali bo mogla revna Bolgarija do živega Turčiji, ki bo prejkone krepko zarožljala s svojo krivo sabljo.

V Južni Afriki prodirajo Angleži dalje, toda za njimi je bojišče pokrito z nebrojem ranjencev in ubitih. Glavno taborišče je sedaj okrog mesteca Ladismita, katerega Buri tako tesno oklepajo, da se oblegana posadka ne more ganiti. Angležev je sram, da njihova vojska ne more tako hitro ukrofiti upornih Burov, zato pošiljajo med svet lažnjiva poročila o velikih angleških uspehih.

Dopisi.

Iz Kranja. V. redni občni zbor telovadnega društva »Gorenjski Sokol« se je vršil v soboto dne 20. t. m. ob tako mnogobrojni udeležbi, kakor doslej še nikdar. Navzočih je bilo nad 60 članov, izmed teh jako mnogo v društveni opravi. Z radostjo smo pa še opazili, da se tudi nečlani živo zanimajo za našega »Sokola«, posebno nežni spol, ki je bil zastopan v lepem številu. Starosta brat Čiril Pirc presrečno pozdravi navzoče člane ter se jim zahvali v imenu odbora za izvanredno mnogobrojni posej. Povdarja, da so s tem najbolj pokazali, kako se zanimajo za svoje društvo, in da se navdušenost, s katero se je zasnoval pred petimi leti »Gorenjski Sokol«, ni ne le poglela, temveč da ista le še raste, katero dejstvo mora navdajati vse z opravičeno nado, da se bo »Gorenjski Sokol« razvijal v bodoče le še lepše. Starosta pohvalno omenja telovadcev, ki so s svojim dvakratnim javnim

PODLISTEK.

Doktor Silvester.

Povest. Spisal Podkrnski.

II.

Silvester je končal svoje študije in dobil časten naslov: »doktor prava«. Poprijel se je svojega poklica z vsemi močmi. Najprej je vstopil za koncipijenta pri nekem odvetniku, kjer se je vežbal v svojem poklicu in si pridobival izkušnje (prakse). Odvetnik ga je jako čislal, ker doktor Silvester je bil delaven mož, ki je svojemu gospodu (šefu) izdatno pomagal. Doktor Silvester, tako so ga kratkoma imenovali, postal je pa jako otožen, ker je njegova mati že dlje časa bolehalo ter končno popolnoma zbolela. Dasi je Silvester storil, kar mu je bilo mogoče ter ji preskrbel najboljšega zdravnika, se je bolezen vedno hujšala. Silvester prebdel je cele noči poleg materine

postelje, čeravno ga je mati opominjala, naj si privošči počitka in da naj skrbi za lastno zdravje. Bolnica je vidno hirala. Zdravnik je izprevidel, da tukaj ne pomaga več človeška pomoč, in da se ji bliža — smrt. Naznanil je to tudi Silvestru, katerega je ta vest še bolj potrla. Svoje življenje bi bil rad dal za materino. Toda Bog je drugače hotel. — Ko je Silvestrova mati izprevidela, da se ji bliža zadnja ura, je poklicala sina in mu rekla:

»Moj Silvester! Rada umrjem sedaj, ko vidim, da si preskrbljen. Imela sem vedno največje veselje s teboj. Doživela sem še, da sem te odgojila; moja druga želja se pa ni izpolnila... Rada bi bila še videla tvojega — očeta... Nikoli ti nisem mnogo o njem povedala, zato pa sedaj poslušaj!

Mladoletna sem še bila, ko so me omožili moji stariši. Dobila sem uradnika, katerega nikoli prej nisem videla. Mož je bil že prileten, zato sem se ga težko privadila. Nekaj let po poroki je umrl. Dobivala sem redno pokojnino in s to sem povoljno izhajala.

nastopom dokazali, da umejo gojiti pravo telovadbo — prvi in glavni smoter sokolstva. Navaža važnejše dogodke iz pretekle društvene dobe in se spominja umrlega brata Fr. Ks. Sirca. Nadalje poroča, da sta z bratom podstarosto nabrala tekom leta 240 kron za novo društveno zastavo, da je sedaj v ta namen že naloženih 400 kron, tako da bo že letos lahko «Gorenjski Sokol» razvil svojo zastavo. Zeleč, da bi se občni zbor vršil na korist in v prosoh «Gorenjskemu Sokolu», zakliče navzočim članom bratski «Nazdar!», kateremu pozdravu so se sokoli navdušeno odzvali. Na to prečita tajnik brat Janko Sajovic zapisnik o lanskem občnem zboru. Le-ta se brez ugovora odobri, in tajnik poda svoje poročilo o društvenem, oziroma odborovem delovanju. Iz tistega posnamemo, da se je odbor zbral dvanajstkrat k sejam. Društvo ima 97 tukajšnjih in 23 vnanjih članov. Sokoli nastopili so javno devetkrat, in sicer pri pogrebu brata Franca Ksav. Sirca, pri izletih na sv. Jošt, v Podbrezje, Tržič in Kokrico, pri dveh jour-fiksih, povodom pozdrava čeških visokošolcev na kranjskem kolodvoru in slednjič o priliki praznovanja petindvajsetletnice županovanja gospoda cesarskega svétnika in župana Karola Šavnika. — Blagajnik poroča, da je imelo društvo 731 kron 78 vinarjev dohodkov, troškov pa 657 kron 86 vinarjev, tako da je preostanka 73 kron 92 vinarjev. To poročilo se vzame odobruje na znanje in se izvolita soglasno pregledovalcem računov brata Lavrenčič in Majcen. Iznova se izvolita: starostom brat Ciril Pirc s 56 in podstarostom brat Ivan Rakovec s 55 od 58 oddanih lasov. Ko oba izjavita, da sprejmeta častni mesti, so ju sololi z navdušenimi «Nazdar»-klici aklamirali. Na predlog brata Kokalja se z vsilikom stari odbor iznova izvoli z dodatkom, da naj se k vsem sejam povabi tudi predtelovadeč brat Konrad Geiger. Ko izreče brat starosta še najiskrenejšo zahvalo čitalniškemu pevskemu zboru ter njega pevovodju bratu Vilku Rusu, ker je pri vseh sokolskih veseljah vedno in drage volje sodeloval, in ko se vsem bratom še enkrat zahvali za mnogobrojno udeležbo, zaključi V. redni občni zbor «Gorenjskega Sokola». — Zborovanju je sledila prosta zabava. Napitnica se je vrstila za napitnico, vmes so zapeli vrli čitalniški peveci več zborov in čitalniški godbeni klub sviral je neumorno točko za točko. Da se je morala zlasti sokolska koračnica večkrat ponavljati, je pač samo ob sebi umevno. Pozno v noč je trajala lepa zabava. «Gorenjski Sokol» je lahko

V tistem kraju pa sem se seznanila s tvojim očetom... Dovršil je takrat gimnazijo in rad bi bil šel na Dunaj v zdravniške šole. Toda njegovi stariši niso hoteli o tem nič slišati; hoteli so, da postane «gospod». Ko je videl, da nič ne opravi, poskusil je z zvijačo. In posrečilo se mu je!

Obljubil jim je, da gre v semenišče, in stariši so mu vsled tega dali precejšnjo svoto za priboljšek.

Odrinila sva na Dunaj... Ko je denarja zmanjkalo, podpirala sem ga s svojo pokojnino, s katero sva se živila in oblačila... Ko pa je prestal zadnji izpit in dobil službo, opomnila sem ga, naj me vzame. On so je pa izgovorjal, češ, da z njegovo plačo še ne moreva izhajati. Kako se začudim, ko izgine nekega dne z Dunaja... Dan pozneje dobim od njega pismo, v katerem mi poroča, da se ne povrne nikdar več, ker bi ne mogel biti srečen z menoj...

Tukaj neha žena pripovedovati. Zelo se je bila utrudila. Ko se nekoliko pomiri, nadaljuje:

ponosen na ta večer, na katerem se je pokazalo, koliko simpatij uživa v našem mestu to prepotrebno narodno društvo. Brez dvoma je bil to najpomembnejši in najlepši občni zbor «Gorenjskega Sokola». Le tako pogumno naprej!

Iz Šenčurja se nam poroča, da se je v jedni zadnjih občinskih sej sklenilo, da bode občina storila primerne korake, da se vas Šenčur izloči iz občine Šenčur in tvori lastno občino. — Pri nas snuje se tudi hranilnica in posojilnica z neomejeno zavezo, podobna cerkljanski. Na čelu ji bo gospod kaplan Traven. Da bi imela uspeh, se jako — dvomi.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Cenjenim naročnikom! Današnja številka «Gorenjca» je še izšla popoldne. Naslednje številke bomo izdajali šele ob **7. uri zvečer**, ker hočemo, da bode «Gorenjec» prinašal najnovejše vesti od celega tedna, torej tudi od petka in sobote, kar nam seveda sedaj ni bilo mogoče storiti. S tem bo postal «Gorenjec» res pravi tednik. Dosedanjim naročnikom in podpornikom se iskreno zahvaljujemo za doslej nam izkazano naklonjenost ter jih prosimo, da razširjajo «Gorenjca» ter nam pridobivajo novih naročnikov. Čim večji bo krog naročnikov, tem lažje bo mogel naš «Gorenjec» izpolnjevati svojo nalogo.

Občinski odbor kranjski je v svoji seji od dne 19. t. m. med drugim odobril račune prostovoljnega gasilnega društva in naročil stavbenemu odseku, da se pogaja z načelništvom napominanega društva glede poprave gasilne shrambe. — Na poziv c. kr. deželne sodišča, da naj odbor izreče svoje mnenje z ozirom na nameravano upeljavo jednotnega najemnega in selilnega reda za mesta in trge na Kranjskem, sklene odbor, pridružiti se prošnji občine Tržič, li želi imeti tisti najemni in selilni red, kakor ga ima Ljubljana že od leta 1890.

V cenilno komisijo za osebno dohodarino za politični okraj Kranj so bili dne 25. t. m. pri dopolnitvi volitvi izvoljeni naslednji gospodje: od prve volilne skupine gospod Karol Mali, tovarnar v Tržiču, udom; od druge volilne skupine gospod Franc Dolenc, trgovec v Kranju, udom in gospod Anton Globočnik, tovarnar v Tržiču, namestnik; od tretje volilne skupine gospod Gašper Čarman, posestnik in gosliničar v Skoči Loki,

«Kam se je odpeljal, ne vem. Kmalu na to si se ti rodil. Da bi pozabila, kar se je bilo zgodilo, obračala sem vso skrb náte. Da ti nisem o tvojem očetu nikoli mnogo povedala, je bilo vzrok, ker nisem hotela, da bi svojega očeta sovražil. Sedaj, ko si dovolj pameten, ti lahko povem, kar prej ni bilo mogoče.

Dragi moj sin! Ako me hočeš uslišati, imam še jedno do tebe.

Ne sovraži svojega očeta! — Ko bi se kdaj videla, povej mu, da sem mu že zdavnaj odpustila. Odpusti mi tudi ti! Silvester, obljubi mi to!»

In sin je s solznimi očmi molče materi podal roko.

Bolnici je postajalo vedno slabejše. Silvester je bil ves izven sebe. Ko je pa videl, da mati še jedva diha, sklonil se je naglo k nji, ji poravnal vzglavje in ji obrisal mrzel pot raz čelo. Srce se mu je krčilo, ko je videl, da mati umira... Še enkrat se je milo ozrla po njem in potem izdihnila svojo dušo... Se nadaljuje.

udom in gospodje Ferdinand Pollak, trgovec v Kranju, in Andrej Rozman, trgovec v Trzinu, namestnikom.

Redni občni zbor bo imela dne 3. svečana t. l. o polni 9. uri zvečer podružnica «Slovenskega planinskega društva» za kranjski okraj v prostorih Narodne čitalnice v Kranju, dne 4. svečana pa istotam svojega «Slovensko bralno društvo» v Kranju.

Nedeljski počitek pri trgovinah v Kranju. Piše se nam: Dne 6. prosinca t. l. smo se sešli trgovski pomočniki v gostilni gospoda Petra Maierja na skupen pogovor. Govorilo se je na tem sestanku med drugim tudi o dopoldanskem počitku ob nedeljah in (cerkveno posvečenih) praznikih. V to svrhu sta se podala dva trgovska pomočnika okoli vseh gospodov trgovcev s spomenico, katero naj bi vsak, kdor je s tem zadovoljen, tudi podpisal. Gospodje trgovci so bili tako prijazni in so nam drage volje to dosegli. S tem se je ugodilo že davni želji trgovskih pomočnikov, in se tem potem vsem tistim, ki so do uresničenja popolnega nedeljskega počitka kaj pripomogli, zahvaljuje. Jeden v imenu vseh.

Plesni venček priredita, in sicer jutri v nedeljo, dne 23. t. m., «Slovensko bralno društvo» v Kranju in v četrtek dne 1. svečana t. l. kranjski samci.

V Vogljah bodo postavili letošnjo pomlad nov gasilni hram. Za stavbo darovalo je že mnogo posestnikov potrebnega lesa in pričakovati je, da prispevajo po svojih močeh tudi še ostali občani; vsaj je na korist cele občine, če je gasilno orodje pod dobro streho in v lepem reatu in stanju.

«Sokol» v Škofji Loki! Piše se nam: Pogosto se sliši tožba, da masa naroda pri nas Slovencih še ni tako probujena, kakor pri naših bratih Čehih. Kaj pa je povzročilo, da se češko ljudstvo tako zaveda svoje narodnosti? V Čehih je skoro v vsaki večji vasi telovadno društvo «Sokol», in ravno sokolska ideja je vzbudila pri naših severnih bratih narodno zavest v toliki meri. Kaj pa pri nas na Kranjskem? Borih pet sokolskih društev imamo v celi deželi, in sicer v Ljubljani, Novem mestu, Idriji, Postojni in Kranju. Pri nas v Škofji Loki imamo sicer Čitalnico in nekaj drugih društev, a da bi se ustanovil «Sokol», zdi se nekaternikom nemogoče. — Le malo pozitivnosti treba in imeli bomo jedno najpotrebnejših društev. Pred nekaj časom govorilo se je o snovanju «Sokola», a sedaj je vse utihnilo. Morda vendar niste zadeli na nepremagljive ovire!? Na noge, rodoljubi! Dasi nas je malo, vendar lahko premagamo vse ovire, da ne bodemo samo po imenu zavedni rodoljubi. Ni se treba ustrašiti prvih nepravil, kajti le s pogumnim srecem in vstrajnostjo pridemo do zaželenega smotra. Ker sem vaš rojak, znane so mi zapreke in težkoče, ki bodo v prvem času ovirale «Sokola»; prepričan sem pa, da marsikomu tak napredek ne bode po volji, a ne brigajmo se za to. Sedaj bi bil že lahko «Sokol» v Škofji Loki razprostrl svoje peroti, pod katere bi bil že marsikdo prihitel. Nadejam se, da moj glas ne bo glas vpajočega v puščavi, da bo vzdramil vse prave rodoljube in da bodemo prav kmalu praznovali pravi narodni praznik — ustanovitev «Sokola» v Škofji Loki.

V Škofji Loki napravi jutri ondotno «Slovensko bralno društvo» zabavni večer. — Dne 2. svečana t. l. priredi ondotni kolesarski klub svoj plesni venček.

V Radovljici je dne 22. t. m. vršča se volitev v dohodninsko cenilno komisijo za radovljiški okraj, o kateri smo že zadnjič omenili, ugodno iztekla za slovensko stranko, katere kandidatje so bili z veliko večino izvoljeni.

Ponesrečil je 48 let stari kajzar Jožef Dacar iz Laz, občina Zgornji Tuhinj. Dne 21. t. m. se je okrog 10. ure ponoči vračal iz gostilne domov, a padel tako nesrečno

črez kamenite stopnice, da je takoj nezavesten obležal in kmalu na to umrl. — Dvanajstletni Janez Čiler iz Zgornjih Pirnič pod Smarno goro se je te dni igral z nabasano pištolo, ki se je sprožila in dečka tako hudo ranila na roki, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

Kamniški salonski orkester priredi s sodelovanjem pevskega društva «Lira» v dvorani zdravilišča v nedeljo dne 28. prosinca t. l. koncert v Kamniku. Vspored obsega samo odbrane skladbe.

Pobotnice za učitelje v kronski veljavi se dobivajo v novi tiskarni v Kranju.

Na Kranjskem sploh.

Državni poslanec Josip Kušar je bil dne 20. t. m. izvoljen deželnim poslancem in predsednikom trgovinske in obrtne zbornice kranjske namesto umrlega Ivana Perdana.

Ljubljanski ulični napisi. C. kr. ministerstvo za notranje stvari je razveljavilo sklep občinskega sveta ljubljanskega, vsled katerega naj bi naše stolno mesto dobilo samoslovenske ulične napise. Stvar se sedaj vleče celih šest let, a do končnega rezultata ni mogoče priti. Vedno napravljanje novih tablic stane ogromno denarja, in nagajivi nemčurčki ljubljanski z vlado vred hočejo tem potem vsiliti slovenskemu mestu dvojezične napise, katerih se drugod z vsemi štirimi branijo.

Na Štajerskem.

Štrajki. Rudarji v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku so bili sklenili ustaviti delo, dokler se jim ne poveča služnina. Radi tega se je vršil dne 22. t. m. v Celju šoh rudniških delničarjev in zastopnikov delavcev. Prišli so do tega, da se zviša plača za pet odstotkov, da se določi osemurni delavnik za delo v jamah, tri do štiri krone doklade za stanovanje oženjenim delavcem in dobivanje olja za lastne nabavne troške.

Na Koroškem.

Samomor. V Celovcu s'uzbujoči infanterist 17. peč-polka Franc Zupan se je obesil na Križni gori pri Celovcu.

Na Primorskem.

Dopolnilna državnozbornska volitev na Goriškem bo dne 29. t. m. namesto odstopivšega grofa Coroninij. Boj bode hud, ker se potezajo trije kandidatje za poslanstvo.

Najnovejše vesti.

Trzin. Izid volitve v občinski zastop je izpadel za Trzinčane povoljno. Tudi nekaj narodnjakov je izvoljenih. Da smo pogoreli v prvem razredu, krivi so gospodje uradniki. Nemškimi nacionalcem je prišel pomagat celo Lukman iz Ljubljane. Voljeni so sledeči gospodje, in sicer v prvem razredu: dr. Mano Jagodic, Vilibald Svoboda, Luigi Bartoloti, Vinko Eggenberger; v drugem razredu: Viljem Polak, Ludovik Polak, Jožef Belhar, Jurij Bartelt; v tretjem razredu: Stanislav Polak, Anton Globočnik, Karol Ruech in Anton Jeglič.

Dunaj. Državni zbor je sklican na 12. svečana.

London. Buri so Angležem vzeli v četrtek ponoči Spionskop.

Pretoria. Vsa armada generala Warena je popolnoma poražena. 800 mrtvih in ranjenih, 1500 zjetih, 17 kanonov vplenjenih. Buri so podili Angleže do glavnega tabora generala Bullera. Ta zmagaja Burov je odločilnega pomena.

Gospodarske stvari.

Cene govejega mesa na Gorenjskem znašale so v preteklem mesecu povprečno za eno kilo, in sicer: v Kranju in Radovljici po 1 krono, v Kranjskigori in na Bledu po 1 krono 8 vinarjev, na Jesenicah 96 vinarjev, v Kropi 92 vinarjev, v Kamniku, Škofji Loki, Mengišu in v Krašnji 88 vinarjev, v Trzinu 1 krono 4 vinarje.

Kmetijska družba kranjska je sklenila poslati prošnjo na državni zbor, da se prepove uvoz perutnine, jajec in perja iz Italije, ker se je ondi med perutnino pojavila kolera. Ob enem naj se tudi merodajne oblasti opozorijo na pretečo nevarnost, ki utegne mnogo škodovati reji naše perutnine.

Novi bankovci kronske veljave po deset kron, ki pridejo v promet namesto dosedanjih državnih in bančnih not po pet in deset goldinarjev, bi se imeli izdati že tekom tega leta. Vsled tehničnih priprav pa, ki jih povzroča tiskanje novega denarja, pridejo, kakor je sedaj slišati, v promet šele meseca velikega travna leta 1901. Izdalo se bode bankovcev po deset kron za 160 milijonov kron. Bankovci po deset in dvajset kron izročé se prometu že koncem tega leta.

Zaloge soli. Finančno ministrstvo je odredilo, da se s 1. sušcem t. l. ustanovita v Ljubljani in v Celju zalogi soli. Istrska sol se bode prodajala 100 kilogramov po 18 K 80 h, živinska sol po 10 K.

Tedenski sejem v Kranju dne 22. t. m.

Prignalo se je 158 glav goveje živine, 2 teleti, 110 prašičev. Pšenica 100 kilogramov 17 kron 88 vinarjev, rž 100 kilogramov 17 kron 20 vinarjev, oves 100 kilogramov 16 kron 20 vinarjev, proso 100 kilogramov 11 kron 4 vinarje, slanina (špeh) kilogram 96 vinarjev do 1 krono 8 vinarjev.

Najrenomiranejša in najstarejša trgovina

FERD. SAJOVIC

(poprej C. Fleiweiss)

27—1

priporoča p. n. slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo manufakturnega, platnenega in svilnatega blaga po najnižjih cenah.

Osobito pa opozarja krojače in šivilje v mestu in na deželi na najbogatejšo zalogo raznih v njih področaj pripadajočih drobnjav.

H. Suttner

urur v Kranju

prej SPRACHER, zraven lekarne priporoča svojo

največjo zalogo vseh vrst žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine, za neveste bogato izbir prstanov, brošk, uhanov i. t. d.

23—2

Zaloga optičnega blaga. — Darila za vsako priliko, orodje iz china-srebra, kakor tudi jedilno orodje.

CENIKI poštne prosto. — Poprave se točno in ceno izvrše.

Domača knjižnica.

Uvod v narodno gospodarstvo, uredil Vekoslav Kukovec. Knjiga, ki je ravnokar izšla, se naroča v Mariboru pri M. Neratu, Kokošinekstrasse, ter stane 1 krono, s pošto 10 vinarjev več. Knjigotržcem se daje 33 odstotkov popusta. — Ta knjižica je jako zanimiva ter jo za narodno gospodarstvo se brigajočim prav toplo priporočamo.

Enajsto letno poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju nam je došlo. Iz njega posnamemo, da je imelo društvo v minulem šolskem letu vseh dohodkov 5054.58 kron, troškov pa 3317.83 kron. Z zadovoljstvom smo odložili knjižico, ker smo opazili med podporniki tako veliko število požrtvovalnih in radodarnih rok, zlasti z naše Gorenjske. Naj bi ostali temu prekornemu društvu tudi v bodoče naklonjeni!

Listnica uredništva.

Prošnja do cenjenih gospodov dopisnikov! Vsi dosedaj nam poslani dopisi, med drugim oni iz Senčurja, Radovljice, Dolénskega, pridejo v kratkem na vrsto, in prosimo gospode dopisnike, da nam hitro sporočijo vse novice, ker le tako je mogoče, da ustreza list svoji nalogi in postane zanimiv.

Listnica upravnistva.

Gospod L. K. v Medvodah! Po pošti prejemam list stane štiri krone za celo leto. Vas smo vpisali za tri četrta leta.

Odda se stanovanje

(po domače) v Vrbenovi hiši v Kranju.

Natančnejša pojasnila daje Viktor Omersa v Kranju. 28—1

Primož Košnik

izdelovalec cementa in zidarski mojster

v Britofu pri Kranju

izdeluje cement vsake vrste in barve, strešnike in tlak ter se priporoča za mnogobrojna naročila. 25—1

Naznanilo.

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu si usojam javiti, da sem prevzel

2—1

zastopstvo c. kr. priv. vzaj. zavarovalnice
proti požaru v Gradcu

in prosim, da se blagovoli v zadevi zavarovanja náme obračati.

Z velespoštovanjem

Ferdinand Hlebš

trgovec in posestnik na glavnem trgu v Kranju.

V pretečenem letu so se izplačale naslednjim posestnikom brez ovire polne zavarovalne svote:

Kopač Mariji na Mlaki . . .	800 kron
Bolki Janezu iz Poženika . . .	1500 »
Likozarju Fr. na Primskovem . . .	1200 »
Rehpergar Mariji na Klancu . . .	300 »
Trilarju Matiji iz Drulovka . . .	800 »

Neža

se iskreno zahvaljuje vsem tistim gospodom, kateri so ji dne 21. prosinca t. l. poklonili častitko s tako slovesnim nastopom, ter jim kliče:

26

'ena krepka živija' celi op ... f ...!

VILJEM KILLER v Kranju

trgovina z železom, kuhinjskim orodjem in specerijskim blagom.

Velika zaloga **Roman- in Portland-cementa, železniških šiv, storja, dratu, žeblicev** ter sploh vseh potrebščin za zidanje. 16-3

Raznovrstno orodje za rokodelce, kot **žage, pile, kladiya, nože, sekire** i. t. d.

Prodaja vsakovrstne **železne, cinkaste, pocinjene, medeninate in pakfongaste pločevine** (pleha).

— Vsakovrstne **železne peči** in **štedilnike**. —

Zaloga zrihanih in suhih barv.

C. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba

DUNAV

na Dunaju

zavaruje najceneje in najsigurnejše proti škodi po požaru pri premičnem in nepremičnem imetju, proti škodi pri prevažanju blaga, nadalje za življenje na razne načine.

Natančnejša pojasnila daje

RUDOLF KOKALJ

19-3 glavni zastopnik «Dunav»-a v Kranju.

Slavnemu občinstvu priporoča v obliki listi

restavracijo „pri hrani“

Janko Ev. Sirc.

21-2

Se dobro počutje se jamči.

M. PIRC

trgovina z mešanim blagom tik župnijske cerkve v Kranju

priporoča

svojo zalogo **raznovrstnih tkanin, zlasti**

o o o **domačega platna** o o o

slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

14-3

Ob jednom opozarja na svojo

barvarijo v Kranju, Savsko predmestje št. 27.

Učenec

ki ima veselje do tiskarstva, se sprejme v novi tiskarni nasproti mestni hranilnici v Kranju. Zahteva se vsaj par srednjih šol, katere so tiskarskemu vajencu neobhodno potrebne.

ANA LANDT v Kranju

priporoča častitemu občinstvu svojo veliko zalogo 22-2

vsakovrstne prekajene mesnine, zlasti raznovrstnih klobas,

✂ Zaloga vsakovrstnih **delikates, rib in likerov.** ✂

Josip Stirn

ključavničar v Kranju

10-3

priporoča vsa v njegovo stroko opadajoča dela po najnižji ceni.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem

v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo **pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.**

Tudi sem preskrbel veliko zalogo **godbenega orodja in strun** in prodajam vse po najnižji ceni. 14-3

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Zahvala.

Dne 1. listopada sem jaz podpisani, zavarovan pri Dunajski zavarovalni družbi, pogorel in sem dobil vso zavarovalnino popolnoma izplačano. Pri cenitvi (šacvanju) se je posebno gospod **Fran Ks. Sajovic** iz Kranja zame potegnil in pripomogel, da sem vso zavarovalno svoto prejel, zato se mu tu javno zahvaljujem.

Ob enem to pošteno in dobro družbo, katero gospod **Fran Ks. Sajovic** („pri Mubiju“) v Kranju zastopa, vsakemu gospodarju najtopleje priporočam. 3-2

V Srednji Vasi pri Št. Juriju.

Andrej Fende

po domače Jurček.

Potrjuje resnico:

Matevž Barle, župan.

Franc Okorn, svetovalec
priča.

Jože Kristanc
priča.

Tudi se naznanja, da ta družba sedaj najceneje postreže, in da daje vse natanke svete gospod **Franc Ksaver Sajovic** („pri Mubiju“) v Kranju.